

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331 Fax : 210-5243522

-4 ΝΟΕ. 2013

Αθήνα 1-11-2013
Αριθμ. Πρωτ.: 234

Προς:

Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
-Τμήμα Ερωτήσεων
-Τμήμα Αναφορών

ΘΕΜΑ: «Μέτρα για την αντιμετώπιση των κρουσμάτων ευλογιάς σε αιγοπρόβατα στην ΠΕ Έβρου»

ΣΧΕΤ: 1.Η Ερώτηση 2450/8-10-2013
✓2.Η ΠΑΒ 1007/10-10-2013

Απαντώντας στα παραπάνω που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Ε. Αποστόλου, Αιχάν Καρά Γιουσούφ, Λ. Αρμανατίδου, Ζεϊμπέκ Χουσεϊν, Θ. Κωνσταντινίδης** και **Ε. Γερασιμίδου**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η ευλογιά του προβάτου (Sheep and Goat Pox) είναι μία μεταδοτική νόσος, η οποία οφείλεται σε ιό (Capripox virus) και χαρακτηρίζεται από υψηλή νοσηρότητα αλλά χαμηλή, συνήθως, θνησιμότητα. Προσβάλλει αποκλειστικά τα πρόβατα και τις αίγες, ενώ δεν μεταδίδεται στον άνθρωπο. Η νόσος έχει εμφανισθεί, κατά καιρούς, στη χώρα μας, με τελευταία παρουσία της το έτος 2007 στο Μανταμάδο της Λέσβου. Στις 14/8/2013 η νόσος επανεμφανίστηκε στη χώρα μας και η πρώτη εστία της σημειώθηκε στο Πύθιο του Β. Έβρου

Επί του παρόντος (31-10-2013), οι συνολικές εστιές ευλογιάς στη χώρα μας, (35 συνολικά) για τις οποίες υπάρχει εργαστηριακή επιβεβαίωση, έχουν ως ακολούθως:

Βόρειος Έβρος: 23, Νότιος Έβρος : 3, Θεσσαλονίκη : 4, Ξάνθη : 4, Λέσβος : 1.

Η νόσος, κατά πάσα πιθανότητα, εισήλθε στη χώρα μας από την Τουρκία, όπου ενδημεί, ενώ δύο εστιές έχουν ήδη αναφερθεί και στη γειτονική Βουλγαρία, η μία κοντά στα σύνορα με την Τουρκία (περιοχή Burgas) και η άλλη βορείως της ΠΕ Δράμας (περιοχή Blagoevgrad).

Σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία, στις μολυσμένες εκτροφές επιβάλλεται καθολική θανάτωση και καταστροφή όλων των αιγοπροβάτων, απαγορεύεται η διακίνηση ζώων γύρω από αυτές (ζώνες προστασίας-επιτήρησης), ενώ επιβάλλεται και ο υποχρεωτικός εγκλεισμός των γειτονικών κοπαδιών που συνορεύουν με τα προσβεβλημένα για την αποτροπή περαιτέρω εξάπλωσης της νόσου.

Η μετάδοση μπορεί να γίνει με άμεση επαφή ασθενών και υγιών ζώων (εφελκίδες, σάλιο, ρινικές/οφθαλμικές εκκρίσεις), αλλά και έμμεσα, μέσω μολυσμένων εργαλείων, μεταφορικών μέσων, ζωοτροφών-στρωμνής κ.λπ., αναφέρεται δε και μόλυνση μέσω εντόμων (μηχανικοί φορείς), αν και θεωρείται ήσσονος σημασίας.

Σημειώνεται ότι ο ιός, αν και ευαίσθητος στο άμεσο ηλιακό φως, επιβιώνει μέχρι τρεις μήνες σε μαλλί και αποξηραμένες εφελκίδες αλλοιώσεων του δέρματος, ενώ σε σκιερό περιβάλλον που δεν έχει καθαριστεί επαρκώς, μπορεί να αντέξει μέχρι και έξι μήνες.

Δεδομένου ότι, προς το παρόν, δεν έχει εντοπιστεί κάποια παράνομη εισαγωγή ζώων που να συνδέεται με την πρώτη εστία της νόσου (Πύθιο, Βόρειος Έβρος), εικάζεται, ως πιθανότερος τρόπος εισαγωγής της νόσου, η μεταφορά του ιού με κάποιο μηχανικό φορέα (πρόσωπο, όχημα), χωρίς να αποκλείονται και άλλοι, λιγότερο κοινοί, τρόποι (π.χ. άγρια πτηνά ενδέχεται να μετέφεραν μηχανικά τον ιό από την Τουρκία στην Ελλάδα, ιδίως αν ετράφηκαν με νεκρά ζώα, τα οποία είχαν προσβληθεί από ευλογία).

Επιπλέον, αξίζει να σημειωθεί ότι ένας μεγάλος αριθμός εστιών που εμφανίστηκαν μετά την πρώτη εστία της νόσου, εντοπίζονται πολύ κοντά στα σύνορα με την Τουρκία (ποταμός Έβρος) και δεν μπορούν να συνδεθούν έμμεσα ή άμεσα με κάποια από τις προγενέστερες εστίες επί ελληνικού εδάφους. Είναι, επομένως, πολύ πιθανόν κάποιες από τις εστίες αυτές να μην προήλθαν από την κυκλοφορία του ιού σε ελληνικό έδαφος, αλλά να είναι ανεξάρτητες, μεταγενέστερες εισβολές του ιού από την Τουρκία (πολλαπλές εισοδοί).

Τα μέτρα που έχει ήδη λάβει το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) για την αντιμετώπιση της εξάπλωσης της νόσου, σύμφωνα με την εθνική και κοινοτική νομοθεσία, είναι τα εξής:

-Καθολική θανάτωση των μολυσμένων κοπαδιών, υγειονομική ταφή των θανατωθέντων ζώων σε κατάλληλα επιλεγμένες τοποθεσίες (πλησίον των εκτροφών αλλά μακριά από υδροφόρους ορίζοντες).

-Καθαρισμός/απολύμανση των μολυσμένων εγκαταστάσεων και απαγόρευση επαναχρησιμοποίησής τους για χρονικό διάστημα, τουλάχιστον, 21 ημερών.

-Δημιουργία ζώνης προστασίας, σε ακτίνα 3 χλμ από τη μολυσμένη εκτροφή, όπου εφαρμόζεται συστηματική επιτήρηση όλων των υπόλοιπων εκτροφών και απαγόρευση μετακίνησης ζώων για οποιοδήποτε λόγο για χρονικό διάστημα 21 ημερών τουλάχιστον.

-Δημιουργία δεύτερης ζώνης επιτήρησης, σε ακτίνα 10 χλμ από τη μολυσμένη εκτροφή, όπου, επίσης, εφαρμόζεται συστηματική επιτήρηση όλων των υπόλοιπων εκτροφών και απαγόρευση μετακίνησης ζώων, πλην αυτών που αφορούν συγκεκριμένες βοοκές ή σταβλικές εγκαταστάσεις για χρονικό διάστημα 21 ημερών τουλάχιστον.

Πέραν των ανωτέρω, και με βάση την επιδημιολογική κατάσταση, οι τοπικές κτηνιατρικές αρχές, κατά περίπτωση, μπορούν να λαμβάνουν και συμπληρωματικά μέτρα για τον περιορισμό της εξάπλωσης του νοσήματος (π.χ. επιπλέον περιορισμοί στις σφαγές ζώων, στην κυκλοφορία των οχημάτων παραλαβής γάλακτος κ.λπ), όπως έχει ήδη εφαρμοστεί στην ΠΕ Έβρου.

Σημειώνεται ότι με την εμφάνιση του πρώτου κρούσματος του νοσήματος, απαγορεύθηκε η έξοδος από το Β. Έβρο ζώντων ζώων ή άλλων υλικών που θα μπορούσαν να μεταδώσουν το νόσημα, μέτρο το οποίο επεκτάθηκε και σε

ολόκληρη την ΠΕ Έβρου. Αντίστοιχα μέτρα εφαρμόζονται και στις ΠΕ όπου εμφανίστηκαν εστίες.

Επιπλέον, το ΥΠΑΑΤ προχώρησε στην άμεση αποζημίωση των δηλωθέντων ζώων, τα οποία θανατώθηκαν και καταστράφηκαν από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες των προσβεβλημένων περιοχών. Ήδη, το Σεπτέμβριο του τρέχοντος έτους, καταβλήθηκε το ποσό των 63.135 € για αποζημιώσεις θανατωθέντων ζώων, ενώ θα ακολουθήσουν και οι υπόλοιπες πληρωμές, ευθύς μόλις αποσταλούν τα απαραίτητα δικαιολογητικά, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην αριθμ. 741/2013 ΚΥΑ. Παράλληλα, καλύπτεται και μία σειρά από άλλες σχετικές δαπάνες, όπως συλλογή-αποστολή δειγμάτων για εργαστηριακές εξετάσεις, προμήθεια απολυμαντικών, δαπάνες καταστροφής των θανατωθέντων ζώων κ.λπ., για τις οποίες έχει καταβληθεί το ποσό των 5.051,91 €.

Σε ό,τι αφορά στο ύψος της αποζημίωσης που καταβάλλεται στους παραγωγούς για τα ζώα που θανατώνονται στο πλαίσιο καταπολέμησης της νόσου, αυτή προκύπτει μετά από εκτίμηση της εν ζωή αξίας καθενός από τα ζώα που θανατώνονται, η οποία πραγματοποιείται από τριμελή επιτροπή [αρ. 15 της αριθμ. 741/2013 ΚΥΑ (ΦΕΚ 730/τ.Β'/2013)] και κυμαίνεται στο παρακάτω πλαίσιο (αρ. 8 της ανωτέρω ΚΥΑ):

IV. Για πρόβατα και αίγες με επίσημα γενεαλογικά πιστοποιητικά καθαροαιμίας:

1. Αμνοί ή ερίφια έως 3 μηνών μέχρι πενήντα πέντε (55,00) ευρώ,
2. Αμνοί ή ερίφια από 3 μηνών και 1 ημέρα έως 6 μηνών μέχρι ογδόντα (80,00) ευρώ,
3. Πρόβατα ή αίγες από 6 μηνών και 1 ημέρα έως 3 ετών μέχρι εκατόν εξήντα πέντε (165,00) ευρώ,
4. Πρόβατα ή αίγες από 3 ετών και 1 ημέρα έως 5 ετών μέχρι 80% της τιμής του σημείου 3,
5. Πρόβατα ή αίγες άνω των 5 ετών και 1 ημέρα μέχρι 60% της τιμής του σημείου 3,
6. Κριοί ή τράγοι αναπαραγωγής ηλικίας 6 μηνών έως 3 ετών μέχρι διακόσια πενήντα (250,00) ευρώ,
7. Κριοί ή τράγοι αναπαραγωγής ηλικίας από 3 ετών και 1 ημέρα έως 4 ετών μέχρι 80% της τιμής του σημείου 6,
8. Κριοί ή τράγοι αναπαραγωγής ηλικίας άνω των 4 ετών μέχρι 60% της τιμής του σημείου 3.

V. Για πρόβατα και αίγες κοινών ή ημίαιμων φυλών:

1. Αμνοί ή ερίφια έως 3 μηνών μέχρι σαράντα πέντε (45,00) ευρώ,
2. Αμνοί ή ερίφια από 3 μηνών και 1 ημέρα έως 6 μηνών μέχρι πενήντα πέντε (55,00) ευρώ,
3. Πρόβατα ή αίγες από 6 μηνών και 1 ημέρα έως 3 ετών μέχρι εκατό (100,00) ευρώ,
4. Πρόβατα ή αίγες από 3 ετών και 1 ημέρα έως 5 ετών μέχρι 80% της τιμής του σημείου 3,
5. Πρόβατα ή αίγες άνω των 5 ετών και 1 ημέρα μέχρι 60% της τιμής του σημείου 3,
6. Κριοί ή τράγοι αναπαραγωγής ηλικίας 6 μηνών έως 3 ετών μέχρι εκατόν πενήντα (150,00) ευρώ,
7. Κριοί ή τράγοι αναπαραγωγής ηλικίας από 3 ετών και 1 ημέρα έως 4 ετών μέχρι 80% της τιμής του σημείου 6,
8. Κριοί ή τράγοι αναπαραγωγής ηλικίας άνω των 4 ετών μέχρι 60% της τιμής του σημείου 6.

Σύμφωνα δε με την Απόφαση του Συμβουλίου 2009/470/ΕΚ, της 25ης Μαΐου του 2009, σχετικά με ορισμένες δαπάνες στον κτηνιατρικό τομέα, δεν αναφέρεται χρηματοδοτική συμμετοχή της Κοινότητας για έμμεσες απώλειες λόγω της εφαρμογής υγειονομικών μέτρων (π.χ. ενισχύσεις για ζωοτροφές).

Ενδεικτικά, αναφέρεται ότι για τα εγκεκριμένα προγράμματα ελέγχου νοσημάτων των ζώων, τα οποία έχουν εγκριθεί για το 2013 (Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής 2012/761/ΕΕ, για την έγκριση ετήσιων και πολυετών προγραμμάτων για την εκρίζωση, τον έλεγχο και την επιτήρηση ορισμένων νοσημάτων των ζώων και ζωοανθρωπονόσων, τα οποία υπέβαλλαν τα Κράτη-Μέλη για το 2013, καθώς και της χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης στα προγράμματα αυτά), η Κοινότητα καταβάλλει το 50% της αποζημίωσης για κάθε πρόβατο ή αίγα που θανατώθηκε και καταστράφηκε με μέγιστη συμμετοχή τα 70 € για την Τρομώδη νόσο (το αντίστοιχο ποσό για ζώα, τα οποία σφάζονται στο πλαίσιο των προγραμμάτων βρουκέλλωσης, ανέρχεται στα 50 €).

Οι τιμές των αποζημιώσεων για τα αιγοπρόβατα, τα οποία θανατώνονται [αριθμ. 741/2013 ΚΥΑ (ΦΕΚ 730/τ. Β'/2013)], καθορίστηκαν όσο το δυνατόν πιο κοντά στις πραγματικές αγοραίες τιμές, ώστε:

- Οι αποζημιώσεις να είναι όσο το δυνατόν πιο ακριβοδίκαιες.
- Οι παραγωγοί που χάνουν τα κοπάδια τους λόγω επιβολής υγειονομικών μέτρων να μπορούν να τα επανασυστήσουν, όταν το επιτρέψουν οι επιδημιολογικές συνθήκες και αρθούν τα περιοριστικά μέτρα.
- Οι αποζημιώσεις να μην είναι υπερβολικά υψηλές σε σημείο που να αποτελούν έμμεσο δέλεαρ για διασπορά του νοσήματος (σκοπίμης ή από αμέλεια).

Αν και οι οικονομικές απώλειες λόγω της επιβολής των μέτρων εκρίζωσης του νοσήματος είναι επώδυνες, συγκρινόμενες με τις σημαντικές απώλειες εξαιτίας μιας ενδεχόμενης συνέχισης της επιζωοτίας επί μακρόν, αξιολογούνται τελικά ως μικρές.

Το ΥΠΑΑΤ συνεργάζεται στενά με τις αρμόδιες Κτηνιατρικές Υπηρεσίες της ΠΕ Έβρου για την αντιμετώπιση του νοσήματος και θα συνεχίσει να καταβάλει τις προσηκούμενες αποζημιώσεις, σύμφωνα με την παραπάνω νομοθεσία, η οποία είναι σύμφωνη με τις ενωσιακές χρηματοδοτήσεις των προγραμμάτων εκρίζωσης διαφόρων νοσημάτων.

Επισημαίνεται ότι, σε συνέχεια των ανωτέρω μέτρων που έχουν ληφθεί από το ΥΠΑΑΤ για την αντιμετώπιση της εξάπλωσης της νόσου, εκδόθηκε απόφαση, με την οποία καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής για χορήγηση κρατικής ενίσχυσης ήσσονος σημασίας, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΚ) 1535/2007, με σκοπό τη στήριξη κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων που δραστηριοποιούνται στην εκτροφή αιγοπροβάτων στην ΠΕ Έβρου. Πρόκειται για ενίσχυση που χορηγείται, προκειμένου οι αιγοπροβατοτρόφοι της περιοχής να αντεπεξέλθουν στις αυξημένες ανάγκες που δημιουργήθηκαν εξαιτίας του υποχρεωτικού εγκλεισμού των ζώων τους και της αδυναμίας χρήσης των βοσκοτόπων, λόγω της εμφάνισης κρουσμάτων ευλογιάς.

Δικαιούχοι είναι οι γεωργοί που έχουν υποβάλει δήλωση εκμετάλλευσης-ενιαία αίτηση ενίσχυσης και διατηρούν, τουλάχιστον, είκοσι αιγοπρόβατα, πλην εκείνων των οποίων τα πρόβατα σφαγιάστηκαν. Το ύψος του κατ' αποκοπήν ποσού ενίσχυσης, καθορίστηκε σε 10 € ανά εγκλεισμένο ζώο.

Σε ό,τι αφορά σε διακρατικές ενέργειες για την αποτροπή κυκλοφορίας νοσημάτων από γειτονικές χώρες, το ΥΠΙΑΑΤ είναι σε στενή συνεργασία τόσο με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Ε. Επιτροπής (Γενική Δ/νση Υγείας και Προστασίας των Καταναλωτών) όσο και με αυτές των γειτονικών Κρατών-Μελών (Βουλγαρία) για συντονισμό των ενεργειών καταπολέμησης της νόσου. Ήδη, στις 17 και 18 Οκτωβρίου, πραγματοποιήθηκε στην Ορεσιτιάδα ΠΕ Έβρου συνάντηση εκπροσώπων των κτηνιατρικών υπηρεσιών του ΥΠΙΑΑΤ με εκπροσώπους των βουλγαρικών αρχών, παρουσία και εκπροσώπου της Ε. Επιτροπής, με αντικείμενο συζήτησης την ενίσχυση των μέτρων ελέγχου και επιτήρησης της νόσου στις δύο χώρες. Η συνάντηση θα επαναληφθεί στις 21 και 22 Νοεμβρίου στην Κωσταντινούπολη, με τη συμμετοχή εκπροσώπων των τουρκικών αρχών, του FAO (Food and Agricultural Organization) και της Ε. Επιτροπής, όπου θα αναλυθεί, επιπλέον, και η υφιστάμενη κατάσταση στην Τουρκία, καθώς και οι τρόποι αντιμετώπισης της νόσου.

Πλέον των ανωτέρω, η χώρα μας συμμετέχει, μαζί με τη Βουλγαρία και την Τουρκία, σε διεθνές πρόγραμμα επιτήρησης εξωτικών νοσημάτων, το οποίο ξεκίνησε την περίοδο του καλοκαιριού του έτους 2013, υπό την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την καταπολέμηση του Αφθώδους Πυρετού του FAO (European Commission for the Control of Foot-and Mouth Disease). Το πρόγραμμα προβλέπει συντονισμένες δράσεις για την επιτήρηση διαφόρων εξωτικών νοσημάτων (σε πρώτη φάση αφθώδης πυρετός και έπεται ευλογία του προβάτου και πανώλη των μικρών μηρυκαστικών), σε περιοχές υψηλού κινδύνου καθεμιάς από τις τρεις συμμετέχουσες χώρες. Για τη χώρα μας, περιοχή υψηλού κινδύνου, στο πλαίσιο του ανωτέρω προγράμματος, έχει οριστεί ολόκληρη η ΠΕ Έβρου.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Α. Χαράκοπουλος

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΞΙΜΟΣ ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Βουλευτή κ. Ε. Αποστόλου
2. Βουλευτή κ. Αιχάν Καρά Γιουσούφ
3. Βουλευτή κα Λ. Αμμανατίδου
4. Βουλευτή κ. Ζεϊμπέκ Χουσεϊν
5. Βουλευτή κ. Θ. Κωνσταντινίδη
6. Βουλευτή κα Ε. Γερασιμίδου